

Samenvatting

Het college heeft besloten om door het ondertekenen van het taalakkoord/convenant voor bestrijding van laaggeletterdheid de bereidheid uit te spreken tot samenwerking en het leveren van een actieve bijdrage in de bestrijding van laaggeletterdheid in Maastricht.

Beslispunten.

Besluiten tot het tekenen van het taalakkoord/convenant voor bestrijding van laaggeletterdheid en daarmee de bereidheid uit te spreken tot samenwerking en het leveren van een actieve bijdrage in de bestrijding van laaggeletterdheid in Maastricht.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 5 september 2017:

Conform.

1. Aanleiding

Om vast te stellen welk deel van de inwoners het niet op eigen kracht redt en waarbij sprake is van laaggeletterdheid en maatschappelijke kwetsbaarheid, is in 2015 is door Cubiss een meta-analyse uitgevoerd binnen de gemeente Maastricht en de Heuvellandgemeenten. Uit dit onderzoek is gebleken dat er in Maastricht tussen de 14.000 en 15.000 laaggeletterden zijn. D.w.z. 14 procent van de volwassen inwoners in Maastricht is naar schatting laaggeletterd. Deze mensen beschikken over onvoldoende vaardigheid om te kunnen omgaan met de lees- en schrijftaken in het dagelijks leven en op het werk. Zij hebben niet het taalniveau dat nodig is om in de kenniseconomie en de moderne westerse samenleving adequaat te functioneren.

De uitkomst van dit onderzoek is aan de wethouders in de regio Maastricht en Heuvelland gepresenteerd, waarbij ook het startsein is gegeven voor de werkzaamheden van de coalitie laaggeletterdheid Maastricht en Heuvelland. De coalitie laaggeletterdheid bestaat uit een afvaardiging van personen vanuit Trajekt, ROC Leeuwenborg, Cubiss en Centre Ceramique (Heuvelland bibliotheken), stichting lezen en schrijven en namens de gemeenten, gemeente Maastricht.

Het doel van de coalitie is om laaggeletterdheid te voorkomen en te verminderen. In aansluiting op het landelijk ondersteuningsprogramma Taal voor het Leven is door de coalitie laaggeletterdheid Maastricht en Heuvelland een plan voor de opzet van (digi)taalpunten en (digi) taalhuizen opgesteld. Bij de uitvoering van dit plan wordt gebruik gemaakt van de expertise en de materialen van de stichting lezen en schrijven die hiervoor van het rijk budget hebben ontvangen. Daarnaast wordt ook een gedeelte van de Rijksmiddelen in het kader van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) ingezet voor het organiseren van laagdrempelige cursussen en activiteiten in de op te zetten (digi)taalhuizen alsmede de coördinatie van de vrijwilligers die vanuit de (digi)taalpunten en (digi)taalhuizen werkzaam zullen zijn.

Aan de gemeenten uit de regio Maastricht en Heuvelland wordt door de coalitie verzocht om het vertrouwen uit te spreken voor de werkzaamheden van de coalitie. Hiervoor is het taalakkoord voor bestrijding van laaggeletterdheid Maastricht-Heuvelland en de daarbij behorende convenant opgesteld. Aan het college van de gemeente Maastricht wordt, evenals aan de andere colleges van de Heuvellandgemeenten en de organisaties welke zijn afgevaardigd binnen de coalitie laaggeletterdheid, gevraagd uit te spreken samen te willen werken en een actieve bijdrage te willen leveren, door middel van het tekenen van het taalakkoord/convenant op 5 september 2017 bij de opening van het eerste taalhuis in Maastricht en Valkenburg.

2. Context

- Rapport ken uw doelgroep kwetsbare personen gemeente Maastricht
- Plan opzet (digi)taalpunten en (digi)taalhuizen Maastricht-Heuvelland

3. Gewenste situatie

Taalakkoord voor bestrijding van laaggeletterdheid

In het derde kwartaal 2017 zullen de eerste partners hun handtekening zetten onder het convenant *“Taalakkoord voor bestrijding van laaggeletterdheid in de regio Maastricht-Heuvelland”*.

Deze coalitie bestaat uit:

- Centre Ceramique (bibliotheken)
- Cubiss Limburg
- Gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul
- Trajekt
- ROC Leeuwenborgh
- Stichting Lezen & Schrijven
- Heuvellandbibliotheken.

De betrokkenheid van de partners van de coalitie bij taal is divers en daarom is ook hun aanpak steeds anders. Dit is kenmerkend voor de aanpak van laaggeletterdheid: iedereen heeft ermee te maken, maar de manier waarop is steeds anders.

De gemene deler van de partners is zowel het maatschappelijk belang van hun inzet, specifiek gericht op de aanpak van laaggeletterdheid in de regio Maastricht-Heuvelland, als het belang voor hun eigen organisatie.

Convenant

De eerste stap is het ondertekenen van het convenant. Hiermee spreken de partners uit samen te willen werken en een actieve bijdrage te willen leveren. Het is een vorm van onderling commitment tussen overheden enerzijds en maatschappelijke organisaties anderzijds.

Het convenant geldt als basis voor de afspraken die worden gemaakt over de concrete aanpak van laaggeletterdheid. Acties die worden afgesproken zijn:

- Stimuleren van bewustwording over laaggeletterdheid bij burgers en/of werknemers.
- Stimuleren van eigen werknemers en vrijwilligers om laaggeletterden binnen de bestaande structuren te herkennen en door te verwijzen naar geschikt taalaanbod.
- Helpen met organiseren van taalcurssussen op de werkvloer.
- Pilots uitvoeren van innovatieve manieren om cursisten te werven en om laaggeletterden te vinden en hen te stimuleren, motiveren en enthousiasmeren naar passend taalaanbod.
- Organiseren van voldoende taalcurssussen, zowel formeel als non-formeel.
- Organiseren van taalactiviteiten voor kinderen en volwassenen voor meer taalplezier.
- Indien mogelijk en noodzakelijk het toegankelijk maken van communicatie.
- Ontwikkelen, uitrollen en up-to-date houden van een educatieve kaart waarop het taalaanbod overzichtelijk wordt gepresenteerd.
- Toegankelijk maken/aanbieden van leesmaterialen en leermiddelen voor laaggeletterden.
- Onderzoeken van mogelijkheden om beschikbare budgetten met elkaar te verbinden.
- Stimuleren van participatiebevorderende activiteiten met de inzet van taalvrijwilligers/coaches/maatjes.

In gezamenlijkheid is een plan van aanpak opzet (digi)taal huizen en (digi)taalpunten opgesteld. Dit plan maakt onderdeel uit van het convenant en zal in werking treden per september 2017.

Doel opzet Taalhuizen en Taalpunten:

In iedere gemeente wordt een Taalhuis en/of Taalpunt opgezet, zodat een passend taalaanbod voor iedere inwoner (tot taalniveau 2F = Eind VMBO, MBO3)) op een laagdrempelige wijze kan worden aangeboden. Dit kan in een buurthuis, een ontmoetings,- wijkservicepunt en/of andere laagdrempelige locatie plaatsvinden. Het Taalhuis/Taalpunt wordt opgezet door een samenwerking van Trajekt, ROC Leeuwenborg en Centre Ceramique.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Vanaf januari 2015 is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) gewijzigd. Het wetsvoorstel laat de gedwongen winkelnering bij de Regionale Opleidingscentra (ROC) los en vergroot de beleidsvrijheid van gemeenten. De wet voorziet in regionale samenwerking in de zogenaamde Arbeidsmarktregio's. De contactgemeente voor arbeidsmarktregio Zuid-Limburg is de gemeente Heerlen. Het educatiebudget voor de gehele regio Zuid-Limburg wordt door het rijk overgemaakt aan de contactgemeente.

In samenspraak met alle Zuid-Limburgse gemeente is ervoor gekozen de educatiemiddelen voor de regio Maastricht-Heuvelland (vanuit Heerlen), conform gewijzigde regelgeving, voor 90 % (in 2017), 85 % (in 2018) en 80 % (in 2019) in te zetten bij het ROC Leeuwenborgh voor de inzet van formele educatietrajecten gericht op opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2) en opleidingen Nederlands en rekenen. Voor de overige 10 %, 15 % en 20% van de educatiemiddelen is ervoor gekozen deze in te zetten in laagdrempelige non-formele educatie waarbij nauw wordt samengewerkt met vrijwilligers in de buurtgerichte (digi)taalpunten en (digi)taalhuizen. Dit is voldoende voor de financiering van dit project. De inzet van gemeente Maastricht bestaat uit de deelname van de beleidsmedewerker volwasseneducatie en de coördinator laaggeletterdheid van Centre Ceramique aan de coalitie laaggeletterdheid. Het betreft hier dan ook ambtelijke inzet van uren.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

Besluiten tot het tekenen van het taalakkoord convenant voor bestrijding van laaggeletterdheid en daarmee de bereidheid uit te spreken tot samenwerking en het leveren van een actieve bijdrage in de bestrijding van laaggeletterdheid in Maastricht.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

5 september 2017 ondertekening van het taalakkoord in het eerste taalhuis in Maastricht.

Collegievoorstel